

'ಮರದ ಗೊಂಬೆ' ಕಥೆಯ ವಸ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

Dr. Ashwathamma. K

HOD of Kannada, Associate Professor., Al-Ameen Arts, Science and Commerce College, Bengaluru-560027,
Mob no-9886795808, E.Mail-aiyashamas@gmail.com

ಪೀಠಿಕೆ: ಸಮಕಾಲೀನ ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಸ್ತು ಮತ್ತು ತಂತ್ರ ಮೊದಲಿಗೆ ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಈ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ನಾವು

1. ಸ್ವಾತ್ರಂತ್ಯ ಪೂರ್ವ

2. ಸ್ವಾತ್ರಂತ್ಯೋತ್ತರ ಸಾಹಿತ್ಯ

3. 1975 ರ ನಂತರದ ಸಾಹಿತ್ಯವೆಂದು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು

1. ಸ್ವಾತ್ರಂತ್ಯ ಪೂರ್ವ: ಈ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಹವ್ಯಾಸವಾಗದೆ ಬಲಾವಣೆಯ ಅಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿತ್ತು. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಸ್ವಾತ್ರಂತ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮ, ಮಹಿಳೆಯರ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕುರಿತಂತೆ ನಡೆಸಿದ ಚರ್ಚೆಗಳು- ಚಿಂತನೆಗಳು, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಹೆಣ್ಣಿನ ಚಿಂತನೆಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದವು.

2. ಸ್ವಾತ್ರಂತ್ಯೋತ್ತರ ಸಾಹಿತ್ಯ: ನಂತರ ಸ್ತ್ರೀ ಸುಧಾರಣಾವಾದಿಗಳು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿದ ಚಳುವಳಿಗಳು ಇನ್ನಷ್ಟು ಚಳುವಳಿಗೆ ಪುಷ್ಟಿಯನ್ನು ನೀಡಿತು. ಇದಲ್ಲದೆ ಹಿಂದಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಗಾಢ ಪ್ರಭಾವ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೇಲಾದುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

3. 1975 ರ ನಂತರದ ಸಾಹಿತ್ಯವೆಂದು ಗುರುತಿಸಿದ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಕೇಂದ್ರಿತ ಕಾಳಜಿ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಮಧ್ಯಮವರ್ಗ ಹಾಗೂ ನಗರ ಕೇಂದ್ರಿತ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಭಾಗವಾಯಿತು. ಇದರಲ್ಲಿ ಅ) ಮಹಿಳೆಯರಿಂದ ರಚಿತವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಆ) ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗುಳ್ಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇ) ಮಹಿಳಾವಾದಿಯಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮುನ್ನೆಲೆಗೆ ಬಂದಿತು.

ಅಯಾನಿಸ್ ಪಾತ್ - ಸ್ತ್ರೀವಾದಿ ವಿಮರ್ಶಕರು ಹೇಳುವಂತೆ "ಪುರುಷ ನಾಯಕರ ಆತ್ಮಶೋಧನೆಯ ವಿಧಾನಕ್ಕಿಂತ ಮಹಿಳೆಯರ ನಾಯಕಿಯರು ಭಿನ್ನ. ಈ ನಾಯಕಿಯ ಹುಡುಕಾಟ ಹೊರ ಜಗತ್ತಿನ ಮಾದರಿಯಲ್ಲ. ಮಹಿಳೆಯರ ಬರಹಗಳು ಪುರುಷರಂತೆಯೂ ಅಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದುದೂ ಅಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಹಿಳೆಯರ ಭಿನ್ನ ನೆಲೆಗಳಿಂದ ಹುಟ್ಟುವ ಭಿನ್ನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅನುಭವಗಳಿಂದಾಗಿ ಅವರ ಬರಹಗಳ ಸಂರಚನೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ".

ಹೆಚ್.ವಿ.ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮ - ರವರ 'ವಿಮುಕ್ತ' ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಸೀತೆ ರಾವಣರ ಕಥೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿರುವುದು ಒಂದು ಸಾಧನೆಯೇ ಸರಿ. "ಪ್ರತಿಕ್ಷೇಪ" ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಾಹದ ಹಂಗೇ ಇಲ್ಲದೇ ತಾಯ್ತನವನ್ನು ಪಡೆದು ಅಳುಕಿಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ದಾರಿಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡ ನಾಯಕಿಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು

ಇದಲ್ಲದೆ ಈ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಹೊರಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸದೆ ತನ್ನೊಳಗೆ ಅಡಗಿಕೊಂಡ ಅನುಭವಗಳೇ ಕಥೆಯಾಗಿರುವುದು. ಹಂಗಸರೇ ಕಥೆಯ ವಸ್ತುವಾಗುವುದು ಕುತುಹಲಕರವಾದ ವಿಷಯ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 'ಪ್ರತಿಭಾನಂದಕುಮಾರ್' ರವರ 'ಅಡುಗೆ ಮನೆಯ ಹುಡುಗಿ'

ಕಥೆಯ ಪ್ರವೇಶ

ಕೊಡಗಿನ ಗೌರಮ್ಮನರು ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಥಮ ಕತೆಗಾರ್ತಿ ಹಾಗೂ ವಿಮರ್ಶಕಿ. ಇವರು ಮಿಸೆಸ್ ಬಿ.ಟಿ.ಜಿ.ಕೃಷ್ಣ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕತೆಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ 23 ಕಥೆಗಳು 'ಗೌರಮ್ಮನ ಸಮಗ್ರ ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳು' ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಇವರು ಮನು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಂತಹ ಹಾದಿಯಲ್ಲೇ ಸ್ತ್ರೀಯರು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಸವೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಕಂಡ ನೋವು ಕಥೆಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿರುವುದನ್ನು ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲೇ ತಾಯಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಲೇಖಕಿಗೆ ತಂದೆಯೇ ಆ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಪೂರೈಸಿದ್ದರು. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಡಿಕೇರಿಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ 'ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿ' ನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ 10ನೆ ತರಗತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪೂರೈಸಿ, ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ಕಾನ್ವೆಂಟ್ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಗತಿಪರ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಕಥೆಗಳು ಅವರ ಬಾಳಸಂಗಾತಿಗಳಾದವು.

ಈ ಲೇಖಕಿಯ 12 ಕಥೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ 'ಜೀವನ ಪ್ರೀತಿ' ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಕಾಳೇಗೌಡ ನಾಗವಾರರವರು ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದರು

ಬ್ರಿಟಿಷರ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ ಭಾರತೀಯರನ್ನು ಗುಲಾಮಗಿರಿಗೆ ತಳ್ಳುವುದೇ ಅವರ ಮಹದ್ದೋಶ ಆಗಿತ್ತು. ಅವರ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನೇ ಪಡೆದ ಬ್ರಿಟಿಷರು ತಾವು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ತರಲು ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಕಲಿತಂತವರು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ ಮೋಹವನ್ನು ಎಲ್ಲೆಡೆ ಪಸರಿಸಿದರೆ, ಈ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಲಿತ ಭಾರತೀಯರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಬೇರೆ ಭಾರತೀಯರನ್ನು ಆಳುವುದು ಸುಲಭವೆನ್ನುವ ಮಂತ್ರ ಇವರದಾಗಿತ್ತು.

ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಚರಿತ್ರೆಯ ಕಥನವು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿ ಯೋಜನೆಯ ಅಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿದ್ದು, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಯಾಜಮಾನಿಕೆಯನ್ನು ಹೇರಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾದ ಅಂಗೀಕಾರವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಕುತಂತ್ರ ರಾಜಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು. ಇದು ಬ್ರಿಟಿಷರ 'ಸಿವಿಲ್ಸಿಂಗ್ ಮಿಷನ್' ಕಾರ್ಯಸೂಚಿಯೂ ಹೌದು. ಈ

<https://www.gapbhasha.org/>

ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಆಡಳಿತದ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಮೊದಲ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಲೇಖಕಿ ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಸೀತೆ-ಶೈಲಳ ಪರಿಚಯವನ್ನು, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬಾರದ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ತರಗತಿಗೆ ಯಾವುದೋ ಕಾರಣ ಹೇಳಿ, ಸೀತೆ ಒಬ್ಬಳೇ ಕುಳಿತು ಅಳುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಳುವ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿ ಒಳಗೆ ಬಂದ ಶೈಲಾ ಅವಳನ್ನು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸುವ ರೀತಿ ವಿಚಿತ್ರವಾದುದು. ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಅಳಬೇಕೆ? ನಿನ್ನ ಬೇಸರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ತಿಳಿಯದಿದ್ದಾರೇನಾಯಿತು? ನಾನೇನು ಬಹಳ ಕಲಿತಿರುವೆಯೇನು? ಈಗ ಸಹ ನಾನು ಪಾಠ ಕಲಿಯದಿದ್ದುಕ್ಕಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಲು.... ಹೇಳಿದರು ಎಂದು ಧೈರ್ಯವಾಗಿಯೇ ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರಿಗೆ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗೆಗಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿ ತರತಮ ಭಾವನೆ ಉದ್ಯವವಾಗಿ, ಇದು ಭಾರತೀಯರ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸುತ್ತದೆಯಲ್ಲದೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪ್ರೇಮದ ಮೇಲೆ ಹೊಡೆತ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಮಾತೃಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಗೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು ಇವರ ಅನಿಸಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ತರಗತಿಗೆ ಬರದಿದ್ದಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ನೀಡಿದಾಗ, ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವವನಿಗೆ ತಿಂಡಿ ತಂದುಕೊಡುವುದು ಶಾಲೆಯ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧ. ಆದರೆ ಶೈಲೆ ಇದ್ದವುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ತಿಂಡಿ ತಂದುಕೊಡುತ್ತಾಳೆ. ಇದು ಕಥೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ತಿರುವನ್ನು ತಂದುಕೊಡುತ್ತದೆ. ಸರ್ವೋದಯ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಸತ್ಯ, ಅಹಿಂಸೆ ಈ ನಾಲ್ಕು ತತ್ವಗಳು ಕಥೆಯ ಒಳಹೊಕ್ಕು ಪಾತ್ರಗಳಿಗೆ ಜೀವಂತಿಕೆಯನ್ನು ತಂದುಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ, ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ, ಅಹಿಂಸೆ, ತಾಳ್ಮೆ, ನಿರ್ಭಯ, ದಾನ, ಸೇವೆ, ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಇರಬೇಕಾದ ಗುಣಗಳು ಸಹ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಗಾಂಧೀಜಿ ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾದಿಂದ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಪತ್ರಕರ್ತನೊಬ್ಬ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದು, ಭಾಷೆಯು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತರುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಯೋಚಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಎಂ.ಕೆ.ಗಾಂಧಿಯೆಂದು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಸಹಿ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಸಹ ಭಾಷೆಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಗಮನಿಸಬಹುದು. ರಾತ್ರಿ ಒಬ್ಬಳೇ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವೆ? ಸುಳ್ಳನ್ನು ಯೋಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯವಿರಲಿಲ್ಲ-ಸತ್ಯವನ್ನೇ ಹೇಳಿದೆ. "ಗಂಡುಬೀರಿಯಂತೆ" ರಾತ್ರಿ ನೀನು ಹೊರಗೆ ಬಂದುದು ತಪ್ಪು ಎನ್ನುವುದು, ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬರುವುದೆಂದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಯಾವಾಗ ನಿರ್ಭೀಡೆಯಿಂದ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವರೋ ಆಗ ಎಂದು. ಈ ವಾಕ್ಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಗಾಂಧೀಜಿಯ ತತ್ವಗಳೇ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಸುಳಿದಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ನಿಸುತ್ತದೆ. ಹೆಸರಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮೇಷ್ಟ್ರುಗಳಿಗೆ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡುವ, ಅವರಂತೆ ಅಭಿನಯಿಸುವ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಲೇಖಕಿಯ ಬಾಲ್ಯವನ್ನು ನೆನಪಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ಎನಿಸುತ್ತವೆ. "ಅವನನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅವನ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹೆಸರಿಡಬಹುದು" ಎಂದಳು ಶೈಲೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹುಡುಗರು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುವ ರೀತಿ, ಶೈಲೆ ಸಿಸ್ಟರ್ ಮಾರ್ಗರೆಟ್ ರೀತಿ ನಟನೆ ಮಾಡುವ ಪಾತ್ರ ಸ್ವೀಗಿರುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಮದರೆ, ಕನ್ನಡ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಹಾಗಾಗಿ ಅಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಶಿಕ್ಷೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರು. ಆ ಪತ್ರ ಶೈಲೆ ಬರೆಸಿದ್ದು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದ್ದರೆ ಅಂದು ಸಹ ಶೈಲೆ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಬೇರೆಯವರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಬಾರದು, ಟೊಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆದಿರಿಸಿ ಬಾ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸಹ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಚಳುವಳಿಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕುರಿತು ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುತ್ತದೆ. ಕತೆ ಒಂದೆಡೆ ಗಾಂಧೀಜಿಯ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಹೆಣ್ಣು ಹೇಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಗೌರವ, ಅದನ್ನು ಮೀರಿ ನಡೆದರೆ ಅವಳಿಗೆ ಸಮಾಜ ಕೊಡುವ ಬಿರುದು 'ಗಂಡುಬೀರಿ' ಎನಿಸುವಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಪಾಠ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾರ ಕಡೆಯೂ ನೋಡದೇ ಯಾರಾದರೊಬ್ಬರು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿ ಎಂದಾಗ ನಮಗಲ್ಲರಿಗೂ ಹೆಸರಿಡೆ 'ಒಬ್ಬರು' ಎಂದರೆ ಯಾರು? ಗೋಡೆಯೇ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವುದು ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಸ್ಥಾನವಿದೆ ಎಂದು ಕಥೆಗಾರ್ತಿ ಗಟ್ಟಿ ದನಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಆತ 'ಅಧಿಕಾರಪ್ರಸಂಗಿ' ಎಂದಾಗ ತನ್ನ ಹೆಸರು 'ಶೈಲಾ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆತನಿಗೆ 'ಮರದ ಗೊಂಬೆ' ಎಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವುದು ಸ್ವೀಗಿರುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಶೈಲೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿ, ಆಕೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬಲ್ಲ ದಿಟ್ಟ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಅಧ್ಯಾಪಕ. ಆದರೆ ದಿಟ್ಟವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲಾರದ ಗಂಡಿನ ಹೆಣ್ಣು ವೇಷ. ಹೀಗಾಗಿ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರ ಅದಲು ಬದಲಾದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. 'ಮರದ ಗೊಂಬೆಗೆ' ಮನುಷ್ಯರ ನಡವಳಿಕೆ ಕಲಿಸುವಾರಾ? ಎಂದಾಗ ಶಕುಂತಲೆ ಹೇಳುವ ಮಾತು ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾದುದಲ್ಲದೆ ಯೋಚಿಸುವ ಶಬ್ದವೂ ಹೌದು. 'ಆ ಕೆಲಸ ಶೈಲೆಯದು ಎಂದು ಸ್ನೇಹಿತೆಯರು ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಆಕೆಯ ಮನೆಯೂ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರವಿದ್ದರೂ, ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದ ನನ್ನ ಪರಿಚಯವಿದ್ದರೂ ನನ್ನ ಕಡೆ ಆತನಿಗೆ ನೋಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಹ ನಾಚಿಕೆ, ಇನ್ನು ಆತನಿಗೆ ಸಭ್ಯತನ ಕಲಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಇದು ನನ್ನಿಂದ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಎಂದಾಗ. ಸ್ನೇಹಿತರು ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಸುರಿಮಳೆಯನ್ನೇ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹಂಗಸರ ಕಡೆ ನೋಡದೆ ಅವನು ಮದುವೆಯಾಗುವನೇ? ಒಂದೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಓದುವ ಸಹಪಾಠಿಗಳ ನಡುವಿನ ಹಾಸ್ಯ, ಚರ್ಚೆಯ ಚಿತ್ರಣ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜಿನ ನೆನಪು ಮರುಕಳಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ಹೆಣ್ಣಿನಲ್ಲಾ ಗುಣಸ್ವಭಾವಗಳನ್ನು ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸಿ ಹೇಳಿರುವುದು, ಹೆಣ್ಣು ಪ್ರಗತಿಯತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು, ಸಾಗಬೇಕಾಗಿರುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದೆ. ಸ್ಕೂಲ್ ಎಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹುಡುಗರು ತಾವು ಅಂದುಕೊಂಡ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಇಲ್ಲಿ ಶೈಲೆಯ ಪಾತ್ರಚಿತ್ರಣಗೊಂಡಿದೆ. ಆ ಹಸಿರು ಬಣ್ಣದ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿ ಆಕೆ ನಾಚಿಕೊಂಡಿದ್ದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮರದ ಬೊಂಬೆಯ ಮುಖವೂ ಕೆಂಪಾಯಿತು (203- ಪುಟ) ಹೀಗಾಗಿ ಮರದ ಗೊಂಬೆಗೆ ಶೈಲೆ ಮಾತನ್ನು ಕಲಿಸಿಯೇ ಬಿಟ್ಟಳು. ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಸಹ ಮಾತನಾಡುತ್ತದೆ. ಈಕೆ ಇವನನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಹೋದಾಗ 'ಅದು ಹಿಂದಿ ಪುಸ್ತಕ, ಏನಿತ್ತೆಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ' ಎನ್ನುವಾಗ ಇಂದಿಗೂ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಸ್ತುತತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ನಡೆದ ಮೇಲೂ ಆಕೆ ಆತನನ್ನು ಕುರ್ಚಿಯ ಕೆಳಗೆ ಅಡಿಕೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಬೀಳಿಸುವುದು ಹುಡುಗರ ಚೇಷ್ಟೆಯಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆ ತಪ್ಪಿಗೆ ತಾನು ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಆಕೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಕ ಶಿಕ್ಷಿಸುವುದು

ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.'ಮನುಷ್ಯ ವ್ಯವಹಾರ ತಿಳಿಯದ ಮರದ ಬೊಂಬೆ ಯಾರು?ಅದನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವವರು ಯಾರು? ಎಂದಾಗ ಆಕೆ ಧೈರ್ಯವಾಗಿಯೇ ಉತ್ತರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾಳೆ. ಹೆಣ್ಣು ತಾನು ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಸುಂದರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕತೆಗಾರ್ತಿಯೇ ಹೀಗೆ ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾಳೆ."ಶೈಲೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಸುಂದರಿಯಲ್ಲ,ಯಾವಾಗಲೂ ನಗುವ ಕಣ್ಣುಗಳು,ಎರೆಡು ಸಾಲು ಮುತ್ತಿನಂತಹ ಹಲ ತೆಲುಗಳು,ಗುಂಗುರು ಗುಂಗುರಾದ ಮುಂಗುರುಳುಗಳು" (207 ಪುಟ)ಎಂದು. ಹೀಗೆ ಅವಳಿಷ್ಟದಂತೆ ಶೈಲೆ ಮದುವೆಯಾದ ಮೇಲೆ, ಲೇಖಕಿ ಆಕೆಯ ಮನೆಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯಿಂದ ಬಂದಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು."ಗಂಡುಬೀರಿ ಅಧಿಕಪ್ರಸಂಗಿಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಅವಳಿಷ್ಟದಂತೆ ನಡೆಯದಿದ್ದರೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ?(ಪುಟ 207)ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವುದು ಹೆಣ್ಣು ತಾನು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಯೇ ತೀರುತ್ತಾಳೆ ಎಂಬ ಗಟ್ಟಿ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಎಳೆತನದ ಚೇಷ್ಟೆ ಶೈಲೆಯ ಬಳಿ ಎನೆಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಆಕೆ ವಿಜಯಿಯಾದ ಬಗೆಯನ್ನು ಇಂದಿನ ಹೆಣ್ಣು ಸಹ ಸಮಯ,ಸಂಧರ್ಭವನ್ನು ನೋಡಿ ದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಡಬಹುದು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ,ಈ ಕಥೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

- [1] ಕೊಡಗಿನ ಗೌರಮ್ಮನವರ ಸಮಗ್ರ ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳು -ಅನನ್ಯ ಪ್ರಕಾಶನ,ಮೈಸೂರು-09, 1946 -ಪುಟ 207
- [2] ಆಧುನಿಕ ಮಹಿಳಾ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ- ಎಸ್.ವಿ.ಪ್ರಭಾವತಿ -ಬೆಂಗಳೂರು -21, 2013 - ಪುಟ -356